



# BIULETYN SEKRETARIATU PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO KWIECIEŃ 2022

4/2022

*Koleżanki i Koledzy*

*Zapraszamy do lektury kwietniowego wydania biuletynu Sekretariatu. Dziękujemy za Wasze uwagi i opinie. Tradycyjnie prosimy, piszcie do nas, dzieląc się swoimi problemami i pomysłami.*

## **W numerze :**

- Spotkanie Przewodniczących Rad Krajowych Sekretariatów Branżowych
- Posiedzenie Trójstronnego Zespołu ds. Branży Spożywczej
- Walny Zjazd Delegatów Organizacji Związkowej Totalizatora Sportowego Sp. z o.o.
- Posiedzenie Rady Sekcji Przemysłu Mleczarskiego, Spirytusowego i Koncentratów Spożywczych NSZZ „S”
- Raport Eurofund dla Komisji Europejskiej dotyczy reprezentatywności organizacji społecznych i stanu dialogu społecznego w tej branży



# BIULETYN SEKRETARIATU PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO KWIECIEŃ 2022

4/2022

## WYDARZYŁO SIĘ W KWIETNIU

### PIERWSZE PO PANDEMII STACJONARNE SPOTKANIE PRZEWODNICZĄCYCH SEKRETARIATÓW BRANŻOWYCH



Po długiej przerwie doszło do skutku spotkanie przewodniczących Sekretariatów Branżowych z Bogdanem Kubiakiem zastępcą Przewodniczącego Komisji Krajowej, odpowiedzialnym w Prezydium KK za Branże.

*Czytaj więcej na:*

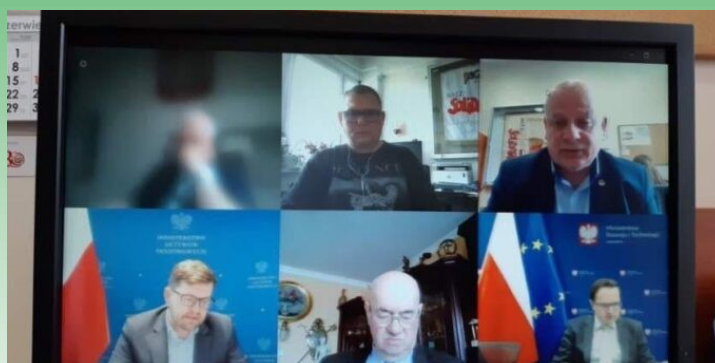
<http://solidarnosc-spozywcow.pl/spotkanie-przewodniczacych-sekretariatow-branzowych/>

### POSIEDZENIE TRÓJSTRONNEGO ZESPOŁU BRANŻOWEGO

Między innymi na temat finalizacji prac nad powstaniem polskiego holdingu spożywczego rozmawiano na kolejnym posiedzeniu Trójstronnego Zespołu ds. Branży Spożywczej

*Czytaj więcej na:*

<http://solidarnosc-spozywcow.pl/zdalne-posiedzenie-trojstronnego-zespołu-d-s-branży-spozywczej/>



## WALNY ZJAZD DELEGATÓW ORGANIZACJI ZAKŁADOWEJ W TOTALIZATORZE SPORTOWYM



Na spotkaniu przedstawiono m. in. sprawozdanie z działalności Komisji Zakładowej „S” w Totalizatorze.

*Czytaj więcej na:*

<http://solidarnosc-spozywcow.pl/wzd-w-organizacji-zwiazkowej-totalizatora->

## POSIEDZENIE RADY KRAJOWEJ SEKCJI PRZEMYSŁU MLECZARSKIEGO, SPIRYTUSOWEGO I KONCENTRATÓW SPOŻYWCZYCH

Między innymi o finansach Sekcji i nadchodzących wyborach rozmawiano w Kobylnikach na spotkaniu Rady.

*Czytaj więcej na:*

<http://solidarnosc-spozywcow.pl/walne-zebranie-sekcji-przemyslu-mleczarskiego-spiytusowego-i-koncentratow-spozywczych-nszz-solidarnosc/>



## Z CYKLU WARTO WIEDZIEĆ: EUROPEJSKI SEKTOR SPOŻYWCZY I SPRAW- CZOŚĆ ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W minionym miesiącu ukazał się raport Eurofund, który dostarcza Komisji Europejskiej informacji pozwalających na ocenę reprezentatywności podmiotów uczestniczących w europejskim Komitecie Sektorowego Dialogu Społecznego dla sektora żywności i napojów. To ważne badanie, ponieważ na tej podstawie Komisja Europejska będzie oceniała, jaka jest siła m. in. związków zawodowych, a co za tym idzie, na ile należy liczyć się z ich zdaniem.

Jak dobrze wiemy, większa reprezentatywność legitymizuje prawo do konsultacji i zwiększa siłę głosu w europejskim, sektorowym dialogu społecznym oraz zdolność do negocjowania porozumień. Dlatego poświęćmy tym badaniom nieco uwagi, ponieważ będą miały wpływ na funkcjonowanie naszych miejsc pracy.

## **Przemysł spożywczy w Unii Europejskiej**

Raport oceniał wielkość sektora spożywczego w Unii Europejskiej i poziom reprezentatywności partnerów społecznych tj. europejskiej federacji związkowej EFFAT, gdzie afiliowany jest Sekretariat i europejskiej konfederacji pracodawców FoodDrinkEurope.

W unijnym sektorze spożywczym zatrudnionych jest 4,7 mln osób, co stanowi 2,4% wszystkich pracowników UE. Dwie trzecie z tych pracowników jest zatrudnionych w pięciu państwach członkowskich UE: Niemczech (18%), Francji (14%), Hiszpanii, Polsce i Włoszech (po 11%). Z kolei porównanie ogólnej liczby pracowników w danym kraju do liczby zatrudnionych w sektorze spożywczym pokazuje, że największy odsetek „spożywców” występuje w Chorwacji. W tym kraju, w sektorze spożywczym, zatrudnionych jest 4% ogółu pracujących Chorwatów. W Polsce, na Węgrzech, w Grecji i Bułgarii odsetek ten wynosi od 3 do 4%, czyli również stosunkowo dużo. Natomiast we wszystkich pozostałych krajach UE jest on niższy niż 3% ogółu pracujących. Najniższy odsetek zatrudnionych w krajowym sektorze spożywczym jest w Luksemburgu (0,9%) i Szwecji (1%). Skądinąd ta informacja nie dziwi ponieważ udział produkcji spożywczej w gospodarce narodowej tych państw jest marginalny. Symptomatyczny jest również rozkład zatrudnienia w całym sektorze spożywczym UE. W zakładach produkujących żywność pracuje 90% wszystkich zatrudnionych, pozostałe 10% przypada pracownikom przypadającym na firmy produkujące napoje.

Ciekawe dane dotyczą siły poszczególnych gałęzi sektora spożywczego. Ponad połowa unijnych pracowników sektora spożywczego zatrudniona jest w produkcji piekarniczej i mięsnej. Odsetek ten oscyluje na poziomie 54%. W piekarnictwie dominują małe, lokalne piekarnie, a średnia pracowników w zakładzie wynosi 9 osób. Daje to obraz branży w której wiodącą formą działania jest mikroprzedsiębiorstwo, choć oczywiście istnieją i wielkie podmioty gospodarcze. Nieco inaczej jest w branży mięsnej. Odsetek dużych zakładów jest

większy, natomiast i tu funkcjonują małe rzeźnie i zakłady przetwórcze, a średnia liczba pracowników zatrudnionych w zakładzie to 23 osoby.

## Reprezentatywność

Przechodząc do kwestii reprezentacji strony społecznej warto odnotować, że w krajach UE działa 90 krajowych branżowych związków zawodowych oraz 107 organizacji pracodawców i stowarzyszeń biznesowych.

Tabela 1: Liczba związków zawodowych/ stowarzyszeń branżowych i organizacji pracodawców/ stowarzyszeń przedsiębiorców w sektorze żywności i napojów, 2020 r., Eurofund.

Kraj UE	Liczba reprezentatywnych związków zawodowych w danym kraju z uwzględnieniem zakresu działania				Ogólna liczba	Liczba reprezentatywnych organizacji pracodawców i stowarzyszeń biznesowych w danym kraju z uwzględnieniem zakresu działania				Ogólna liczba
	Wyłącznie żywność	Wyłącznie napoje	Oba sektory	Brak danych		Wyłącznie żywność	Wyłącznie napoje	Oba sektory	Brak danych	
AT			2		2			2		2
BE			6		6	1		1		2
BG	1		4		5	5		1		6
CY	1		3		4					0
CZ			1		1			1		1
DE			1		1	4		1		5
DK			2	2	4			1		1
EE			1		1			1		1
EL	3		1		4	1		2		3
ES			5		5	7	3	1		11
FI	1		2		3			1		1
FR			5		5	9	4	1	1	15
HR		1	2		3	1				1
HU	3		2		5			1		1
IE	1	1	2		4			1		1
IT			4		4			8		8
LT	1		1		2					0
LU			2		2			1		1
LV			2		2					0
MT			2		2			1		1
NL			2		2	12	3	2		17
PL	3		SPSPOZ		4			1		1
PT	2		6		8	15	2	2		19
RO			2		2			1		1
SE	1		4	1	6			1		1
SI			1		1			3		3
SK	1		1		2	2	1	1		4
EU 27	18	2	67	3	90	57	13	36	1	107
	20%	2%	74%	3%		53%	12%	34%	1%	

Zdecydowana większość (74%) krajowych związków zawodowych zrzesza pracowników zarówno w sektorze produkcji żywności, jak i napojów. Co również odnotowano w tabeli, je-

dynym związkiem zawodowym w Polsce, który zrzesza pracowników wszystkich sektorów jest Sekretariat Przemysłu Spożywczego NSZZ „S”. Wśród organizacji pracodawców domi- nuje specjalizacja co do konkretnej branży, stąd odsetek organizacji pracodawców obejm- jących zarówno produkcję żywności jak i napojów jest niższy i wynosi zaledwie 19%. Oczy- wiście ten aspekt przekłada się również na nieco wyższą ogólną liczbę tych organizacji.

## Rokowania zbiorowe

Spośród dziewięćdziesięciu krajowych branżowych związków zawodowych, poza jednym wyjątkiem, wszystkie uczestniczą w negocjacjach zbiorowych. Dwie trzecie z nich prowadzi wielostronne negocjacje zbiorowe na poziomie branżowym lub łączy negocjacje wielo- stronne z negocjacjami z jednym pracodawcą. Pozostała grupa związków zawodowych pro- wadzi negocjacje tylko na poziomie przedsiębiorstwa, z jednym pracodawcą. Niestety, do- tyczy to również naszego kraju, gdzie negocjacje układowe na poziomie branżowym prak- tycznie nie istnieją.

Spośród pięciu wyżej wspomnianych państw członkowskich UE o największej liczbie pra- cowników zatrudnionych w sektorze spożywczym, w trzech tzn. Hiszpanii, Francji i Wło- szech, negocjacje zbiorowe obejmują od 100% do 95% zatrudnionych. W Niemczech, gdzie pracuje największa grupa pracowników sektora w UE, poziom ten to ok. 50%. Jak na nie- mieckie standardy to wynik przeciętny. Na ostatnim miejscu, w tej grupie, jest Polska z mi- zernym dorobkiem niecałych 10% pracowników objętych układami zbiorowymi pracy.

Tabela 2: Pokrycie pracowników układami zbiorowymi w sektorze żywności i napojów w UE, 2020 r. Eurofund.

Typ Układu Zbiorowego	Układ Zbiorowy—pokrycie w procentach						Informacje niedostępne
	>94%	75-94%	50-74%	25-49%	1-24%	0%	
Układy Zbiorowe wyłącznie na poziomie całego sektora				EL			
Układy Zbiorowe na poziomie całego sektora i zakładu pracy	AT, BE, ES, FR, IT, MT	DK, FI, NL, SE (>90), SI	DE (>50), PT	SK	BG, LV, RO		
Układy Zbiorowe na poziomie zakładu pracy		HR	LU	CZ, HU	CY, IE, PL		EE, LT
Brak układów zbiorowych							

## Pozycja EFFAT

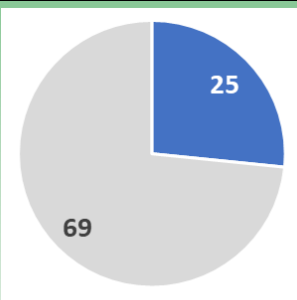
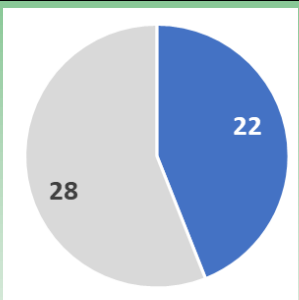
Spośród wszystkich związków zawodowych zrzeszających pracowników sektora produkcji żywności w Unii Europejskiej, 54 związki zawodowe z 26 państw członkowskich są zrzeszone w EFFAT. Wyjątkiem jest Estonia, gdzie żaden związek zawodowy branży spożywczej nie jest członkiem EFFAT. Zapewne ma to związek z niewielką liczbą ludności tego kraju, a co się z tym wiąże również ograniczoną liczbą związkowców. Co ważne, EFFAT zrzesza największe centrale związkowe. I tak, w 22 państwach członkowskich największy związek zawodowy sektora spożywczego jest zrzeszony w EFFAT, a w 17 państwach członkowskich drugi co do wielkości związek jest afiliowany w EFFAT.

*(W załączniku nr 1 do biuletynu znajduje się pełna lista organizacji)*

## Pracodawcy

FoodDrinkEurope ma 25 stowarzyszonych organizacji pracodawców zajmujących się produkcją żywności w 23 państwach członkowskich — firmy te odpowiadają za 27% produkcji żywności w Unii Europejskiej. Odnośnie branży napoi to w FoodDrinkEurope stowarzyszonych jest 22 organizacje pracodawców z 22 państw członkowskich, a reprezentowane przez nie firmy produkują 45% wolumeny powstającego w UE.

Tabela 3: Organizacje pracodawców skupione w FoodDrinkEurope i ich produkcji na tle produkcji w UE, 2020 r. Eurofund

Procent produkcji (27%) europejskiego sektora żywnościowego za który odpowiadają firmy zrzeszone w FDE	Kraje członkowskie z których pochodzą afiliowane organizacje pracodawców sektora produkcji żywności			Procent produkcji (45%) europejskiego sektora napojów za który odpowiadają firmy zrzeszone w FDE	Kraje członkowskie z których pochodzą afiliowane organizacje pracodawców sektora produkcji napojów		
	AT	ES	LV		AT	ES	LV
	BE	FI	MT		BE	FI	MT
	BG	FR	NL		BG	FR	NL
	CY	HR	PL		CY	HR	PL
	CZ	HU	PT		CZ	HU	PT
	DE	IE	RO		DE	IE	RO
	DK	IT	SE		DK	IT	SE
	EE	LT	SI		EE	LT	SI
	EL	LU	SK		EL	LU	SK

Spośród organizacji tworzących FoodDrinksEurope 13 podmiotów uczestniczy w branżowych negocjacjach zbiorowych w 12 państwach członkowskich. Dotyczy to Austrii, Belgii, Danii, Grecji, Finlandii, Chorwacji, Irlandii, Włoch, Holandii, Rumunii, Szwecji i Słowenii.

### **Wyniki badania**

W wyniku przeprowadzonego badania Komisja Europejska otrzymała informację, że zarówno EFFAT jak i FoodDrinkEurope są organizacjami, które posiadają zdolność do prowadzenia negocjacji na poziomie unijnym. To dobra wiadomość, oby skutkowała wymiernymi efektami dla pracowników branży spożywczej w Unii Europejskiej.

*(PP)*